

Miljø og Energi

27. ÅRGANG NR. 4

MEDIO december 2019

Blad for medlemmer af Miljø- og EnergiCentret i Høje-Taastrup

Donation fra TrygFonden

Går strygejernet, kaffemaskinen eller pladespilleren i stykker, så er der hjælp at hente hos de frivillige på Reparationsværkstedet i Høje-Taastrup. En donation i foråret 2019 på 115.000 kr. fra TrygFonden, gør det muligt for reparationsværkstedet at fortsætte med at tilbyde borgerne reparation af elektriske apparater frem for at smide ud og købe nyt. Det er billigere for borgerne, og det gavner miljøet – og så giver det de frivillige et fast holdpunkt i hverdagen.

Træder man ind på reparationsværkstedet i Miljø- og Energicentret i Høje-Taastrup, bliver man mødt af et "Velkommen, hvad kan vi hjælpe dig med?" En gruppe tidligere teknikere, ingeniører etc. står klar bag disken, for at hjælpe med at få alle former for elektriske apparater til at fungere igen.

- Vi får alle typer af elektronik ind til reparation, og det er både ting, der har en affektionsværdi for folk, og ting, som ejerne vurderer, er for gode til at smide ud. Tanken her i reparationsværkstedet er, at skåne miljøet for unødigt affald og samtidig give stedets frivillige en mulighed for beskæftigelse, et fællesskab og et holdpunkt i hverdagen, siger Tina Faber, centerchef i Miljø- og Energicentret i Høje-Taastrup.

Et socialøkonomisk værksted

Reparationsværkstedet er en social-økonomisk virksomhed, som har eksisteret i mere end 25 år. Her kan de frivillige komme, hvis de har skruet hænderne rigtigt på. De fleste af de frivillige er 60+. Nogle vil gerne udfylde pensionisttilværelsen med nogle timers arbejde om ugen, andre er ensomme og opsøger fællesskabet, mens andre bevæger sig på kanten af samfundet og kommer i jobpraktik. Der er plads til alle.

Da det er frivillige, som klarer reparationerne, kan det gøres til en fornuftig pris. Dermed kan det betale sig, at tage ud på MEC i stedet for at kassere og købe nyt.

- Vi er meget glade for, at vi har modtaget støtte fra TrygFonden, hvilket betyder, at vi fortsat kan holde åbent i reparationsværkstedet. Det har en stor betydning for de frivilliges trivsel, og det er med til at udbrede genbrugstanken i lokalområdet. Vi opfordrer jo borgerne til, at lade være med at smide defekt elektronik ud, før vi har set på det og fundet ud af, om det kan fixes eller ej, siger Tina Faber.

TrygFonden støtter Reparationsværkstedet som en del af indsatsen for at give alle en plads i fællesskabet.

- Reparationsværkstedet har igennem mange år bevist sit værd som et socialt fællesskab. Derfor er vi glade for, at vi kan være med til at sikre at, det kan fortsætte. De frivillige beskæftiger sig med noget meningsfuldt, mens de hygger sig i hinandens selskab og samtidig gør noget godt for miljøet.

Man kan håbe på, at de frivillige får endnu mere travlt i fremtiden, nu hvor fokus på begrænsningen af brug-og-smid-væk-kulturen for alvor er kommet på dagsordenen, siger Peter Lindholm Sørensen, repræsentant for TrygFondens regionale råd i Region Hovedstaden.

Reparationsværkstedet bliver løbende kontaktet af andre kommuner, som gerne vil inspireres og have viden til at etablere et reparationsværksted, og i begyndelsen af det nye år skal de frivillige på inspirationstur til Stevn for at se, hvordan man arbejder med konceptet der. Værkstedets brugere på Stevn har tidligere været på inspirationsbesøg hos Miljø- og Energicentret.

For yderligere information kontakt

Tina Faber, centerchef i Miljø- og Energicentret i Høje-Taastrup, tlf. 21 64 24 78. e-mail: tina@mec-ht.dk
Karen Bøgedal, pressechef i TrygFonden, tlf. 30 56 34 32, kb@trygfonden.dk

Indhold

Leder - GLS problematikken	2
Internationalt netværksmøde om genbrug og reparation	8
Grøn Salon i Japan	9
Køb årets bæredygtige julegave i MEC	11
Nu skal byggematerialerne genbruges	14

LEDER

Knap har begejstringen over igen at være på det kommunale budget lagt sig før MEC fik et nyt tilbageslag. GLS opsagde aftalen med os om at være pakke-shop. Pakkeshoppen betyder ca 100.000 kr pr år og er en fin indsatmulighed for vores frivillige og ansatte. Pakkeshoppens økonomi er en klar forudsætning for at opretholde de aktiviteter MEC har. Heldigvis er opbakningen fra vores kunder flot – rigtig mange skriver sig på protestskrivelse og mange vil klage over serviceforringelsen til GLS-Group, så måske kan afgørelsen omgøres.

Opbakningen fra alle vores "kunder" giver positive kræfter til fortsættelse trods budgethullet for 2020. PostNord har en omsætningsmæssig op ad gående kurve og der er planer for udnyttelse af de ledige posthylder til andre indtægter og aktiviteter.

På det nationale plan har Folketinget vedtaget en klimalov med bindende mål for Danmark frem til 2030. Høje Taastrup kommune er jo en del af dette mål og vores slogan er at være klimakommune. Det betyder at vi også skal levere reduktioner i meget stort tal. MEC har med projektdeltagelsen i Bæredygtig Bundlinje 2 en dialog med små virksomheders klimamål. Vores reparationsværksted forlænger brugstiden for rigtig mange produkter. MEN det er ikke nok for vores område.

MEC vil i det nye år være meget aktiv med at få opmærksomhed på forandringer, som kan give klimagevinster – mange bække små giver en stor å – som det hedder. Ingen aktivitet er for lille, hvis den trækker i den rigtige retning. Ideer til aktiviteter modtages gerne.

Dette nummer af MEC-bladet er også en afslutning på et turbulent år fra lukningstruet til balance og lidt tilbage igen. Den opbakning fra alle, som holdt os i gang, idérigdommen til at finde løsninger osv. er helt uundværlig for en lokal NGO som MEC. Jeg vil her takke alle venner, frivillige og ansatte, samt medbestyrelsesmedlemmer for et godt år for MEC med megen indsats for det langsigtede bæredygtige mål for social og klimamæssig balance.

Venlig hilsen

Mads Peter

Miljø og Energi
Medlemsblad for medlemmer af foreningen Miljø- og Energi-Centret i Høje-Taastrup (MEC). Foreningen har til formål at styrke bæredygtig udvikling på et forsvarligt social-økonomisk grundlag.

Oplag: 200 (125 digital –75 papir)

Redaktion:
Knud Anker Iversen,
Tina Faber (ansvh.)
Finn Gemynthe (korrektur)

Medlemskab:
300 kr. Dette beløb dækker såvel medlemskab af MEC som VE (VedvarendeEnergi)
Som medlem får man tilsendt Miljø og Energi 4 gange årligt digitalt og VE's informationsbreve 6 gange årligt
Medlemskab for institutioner og virksomheder: 450 kr.
Medlemskab kun af MEC: 175 kr. Digitalt medlemskab (medlemsblad sendt pr. mail)
Ønskes papirudgave er prisen 50 kr. højere.

Deadline for næste blad :
1. marts 2020

Næste udgivelse:
15. marts 2020

Adresse:
Høje Taastrup Boulevard 54,
2630 Taastrup tlf. 43 30 42 00,
E-mail: mec@mec-ht.dk
Hjemmeside: www.mec-ht.dk

Bank: Merkurbank

Reg. 8401 kt.nr. 1108358

Mobilepay 72631

Alice Kisum

sprogkundskaber, når der kommer engelsktalende gæster. Havde det imidlertid udelukkende været pakkeshop, havde det være for kedeligt. Der skal ske noget.

Det gør der altså også, for MEC er ikke de eneste, der nyder godt af Alices frivillige indsats. Det gør de også i bankoklubben i Nørreby, hvor hun er kasserer. Så deltager hun - som suppleant - i afdelingsbestyrelsens møder, ligesom hun også får sine genbrugslyster styret med vagter i Nørrebys lokale genbrugsbutik.

Det er ikke tilfældigt, at hun hyppigt lander på, at tage sig af kasserertjansen. Hun har en baggrund som bankassistent, hvor hun gennem mere end 40 år har arbejdet i bankverdenen - senest - i Nordeas realkreditafdeling.

Alice har været frivillig i MEC i 1 1/2 år, hvor hun hjælper til hver mandag formiddag med at passe pakkeshoppen, og sikre, at kartotek og mailgruppe omkring kompostordningen er opdateret.

Hun er 68 år og ikke uvant med at arbejde frivilligt. F.eks. har nu gennem en menneskealder været ulønnet kasserer i hendes kolonihaveforening i Ejby. Det er hun ikke mere af den enkle grund, at hun har solgt kolonihaven. Det blev for meget med at passe haven, når man bor i Taastrup.

Inden hun meldte sig under fanerne som frivillig i MEC, var hun frivillig i Folkekirkens Genbrugs butik i Skovlunde. Det havde hun været i fire år, men da hun solgte bilen, blev transporten frem og tilbage for lang.

Hun bor i Nørreby i Torstorp, så MECs nærhed var medvirkende til, at hun tilbød sin hjælp her. Hun er rigtig glad for at være her. Det er hyggeligt, og så kan hun godt lide at få trænet sine

Familieliv hører også med i den aktive pensionists liv, der i hverdagen er alene efter, at hun for 10 år siden mistede sin mand.

Hun har to døtre på 47 og 38 år, og de har så sikret, at hun har tre børnebørn (også piger) på 24, 17 og 6 år. Mens døtrene var små fulgte hun dem til håndbold. Hun kan faktisk prale af, at have spillet på hold med begge piger.

De to største børnebørn er ude over pasningsalderen, men den yngste kommer ikke sjældent og skal passes hos mormor. De to er særligt knyttet til hinanden efter at have været på højskole for bedsteforældre og børnebørn.

Selvom de må dele Alice med en række andre gøremål, så ytrer kollegaerne i MEC stor tilfredshed med den aktive og engagerede pensionist.

GLS shoppen, der forsvandt

GLS Superpakkeshop i City2 skaber utilfredshed hos Miljø- og EnergiCentret i Høje-Taastrup

GLS lukker i disse dage flere lokale pakkeshops i Taastrup og Høje-Taastrup, grundet nyåbnet superpakkeshop i City 2. Det er de meget kede af i Miljø- og EnergiCentret (MEC) ved Høje Taastrup Torv. Om pakkeshop-planerne siger centerchef i MEC, Tina Faber:

"Det er nu snart 8 år siden, at en frivillig på MEC fik den gode ide at ansøge om at etablere en GLS pakkeshop på MEC. Dette blev en realitet, og som tiden er gået, benytter stadig flere MEC. Ikke bare lokale borgere, men også ganske mange tog- og buspassagerer får dirigeret pakker hertil. For at imødekomme kunderne, udvidede vi i øvrigt vores åbningstid med en time, tidligere i år."

Udover, at stadig flere benytter pakkeshoppen, er det efterhånden også blevet et vigtigt aktiv for MEC, hvor det – sammen med PostNord – er et vigtigt økonomisk tilskud til stedet. I 2018 gav håndteringen af GLS pakker en indtægt på 120.000 kr. Derudover, giver det god mening for de frivillige, der hjælper med pakkerne hen over ugen.

MEC har sat en underskriftsindsamling i gang, der skal afspejle hvor mange denne centraliserede pakkeudlevering rammer i hverdagen. Indtil nu er der indsamlet mere end 300 underskrifter. Lørdag den 14. december er sidste dag hvor man kan hente og afsende pakker fra MEC i denne omgang. Vi håber at kunderne fremover vil vælge PostNord, som vi stadig varetager.

v/Tina Faber

Kim, trofast pakkeshop-frivillig på MEC

Åben Reparationscafé

MEC afholder åben reparationscafé ca. hver anden måned, og den seneste blev afholdt d. 16 november mellem 11-14. Denne lørdag formiddag var ganske stille, men sådan er det ikke altid. Der er stor forskel på fremmøde, men det er et vigtigt signal at sende til byens borgere, at vi holder åbent, så de har mulighed for at komme forbi og få gratis hjælp til små-reparationer. Næste gang vi afholder Åben reparationscafé bliver i januar måned.

Kig forbi, der er altid kaffe på kanden og tid til en snak.

Næste gang vi afholder åben rep. café bliver lørdag den 25/1 2020 mellem 11-14.

Ved større reparationer må påregnes en behandlingstid på 2 mdr.

Lørdag den 23. november holdt frivillige og medarbejdere i MEC deres traditionelle julefrokost.

Tak for godt selskab ved vores årlige julefrokost, med julesange, pakkespil og hygge. Tak for donationer, og tak for hjælp til alle, der hjalp til før, under og efter julefrokosten.

Vi manglede i den grad Kirsten og Solveig ved dette års julefrokost, men vi håber at de vender stærkt tilbage næste år. Tak til formanden for at lægge vejen forbi og sige et par bevingede ord. Herunder ses et par stemningsbilleder fra dagen.

Nytårstaffel lørdag den 4. januar 2020 kl. 14-15.

Så er vi i december måned, og snart tager vi hul på endnu et nyt år. Derfor inviterer MEC traditionen tro til Nytårstaffel på MEC, den første lørdag i januar. Vi glæder os til at se rigtig mange af jer trofaste læsere og medlemmer af foreningen, til et glas bobler og lidt sødt til ganen. Med ønsket om at alle får en god jul og et godt nytår, glæder vi os til at tage hul på et nyt MEC-år sammen med jer.

På gensyn i 2020

Tina Faber

Julefrokost i Ren By regi

Ren By initiativet havde den 30. november en vellykket julefrokost hvor 15 var mødt op til smørrebrød og kolde drikke. Det skete efter at de havde været på indsamling af på arealerne omkring stationen.

Ren By initiativet har været på affaldsraid otte gange og har samlet i alt 2 tons skrald fra naturen i Høje-Taastrup. Nu er der pause frem til foråret. Normalt starter Ren By sammen med den store landsindsamling af skrald som Danmarks Naturfredningsforening står for. Dog ikke i 2020, da de først starter søndag den 26. april. Derfor er der allerede lokalt indsamlingsstart i Høje-Taastrup onsdag den 25. marts 2020.

v/KA

Livet på land er et af 17 verdensmål, som indgår i udviklingsdagsordenen for bæredygtig udvikling frem mod 2030.

Inden 2020 skal man søge at integrere økosystem- og biodiversitetsværdier i national og lokal planlægning, og skabe større kvalitet i naturen. Det betyder, at vi som kommune har et ansvar for at passe på den natur, vi allerede har, og værne om den. Hurtig handling er nødvendigt, hvis vi skal begrænse tabet af naturlige levesteder og biodiversiteten, som er del af vores fælles arv.

Et første skridt på denne vej kunne være at vende blikket mod nabokommunen Albertslund, hvor Biotopia, et projekt mellem Agendacentret og Naturgruppen Albertslund er godt i gang med hjælp fra frivillige kræfter. I Albertslund søger man at skabe 10% mere natur i byen. Mere natur er naturligvis godt for naturen i sig selv, men lige så vigtigt er det, at den er til gavn for byens borgere. Derfor er det mit håb, at MEC i samarbejde med kommunens naturvejleder, og et team af frivillige kan være med til at skabe mere natur i naturen, ved at styrke biodiversiteten i området ved Hakkemosen. Initiativet skal demonstrere og inspirere til, hvordan man kan skabe større biodiversitet, og samtidig er det også til undervisning af byens skoleklasser

Projektet er stadig på idé-stadiet og har modtaget 5.000 kroner i opstartsfasen fra Kommunens Grønne Miljøpulje. Disse midler vil i første omgang blive anvendt til markedsføring og opstart af konceptet. Forhåbentlig rodfæstes ideen i 2020, og det er mit håb, at vi kan starte processen op og inddrage borgerne i HTK i 2020.

Et Biotopia vil ikke alene øge diversiteten, men sætte naturen på skoleskemaet, øge antallet af besøgende i Hakkemosen, formidle viden til lokale husstande og signalere, at kommunen aktivt støtter op om FN's verdensmål.

Med venlig hilsen

Tina Faber, daglig leder af Miljø- og Energicentret i Høje-Taastrup

(Artikel skrevet til det kommende Laugstidende, der udgives af Høje Taastrup Landsbylaug i december 2019).

Internationalt netværksmøde om genbrug og reparation

Med fokus på cirkulær økonomi

Torsdag den 26. september gæstede danske og svenske interessenter Miljø- og EnergiCentret i forbindelse med et Future projekt, der understøttes af Gate21 i samarbejde med et antal cirkulære kommuner i Danmark og Sverige. Netværkets opgave er at skabe rum for at diskutere udfordringer og muligheder for kommuner og virksomheder, til understøttelse af repair- og genbrugsaktiviteter i kommuner.

Dagens første besøg var hos MEC til en snak om genbrugstanken og en omvisning på reparationsværkstedet, inden turen gik videre til Sydhavn Genbrugscenter og senere oplæg på AUU i Sydhavnen. Centrets daglige leder, Tina Faber, tog imod gæsterne og indledte besøget med at fortælle om stedets tilblivelse og historie igennem de sidste 26 år. Miljø- og EnergiCentrets hjerte banker i den grad for reparationsværkstedet, som udover at reparere defekte husholdningsapparater, musikanlæg, lamper, støvsugere og pc'er også er et socialt værested for ældre mænd 60+, hvor de har mulighed for at mødes og sparre med hinanden omkring elektronikken og samtidig ordne verdenssituationen. Miljø- og EnergiCentret drives af frivillige kræfter, udover den daglige leder og en controller. Stedet har igennem de sidste 27 år fungeret som frontløber, på ikke mindst den del, der har med værkstedet at gøre, "og vi oplever i øjeblikket en renæssance, da der mere end nogensinde er fokus på grønne værdikæder, cirkulær økonomi og en stigende kultur om at bevare i stedet for at smide ud og købe nyt", udtaler Tina Faber

I alt 30 personer blev klogere på MEC som forening og social-økonomisk virksomhed, og der var stor interesse og mange spørgsmål bordet rundt. Efter in-

tro ved den daglige leder, viste Ejner, en trofast frivillig på værkstedet, gæsterne rundt i værkstedet. Efterfølgende, havde alle mulighed for at se resten af Miljø- og EnergiCentret, som også huser Energitjenesten ØST, pakke shops og salg af bæredygtige rengøringsmidler, insekthoteller, fuglekasser, og lokalt produceret honning.

Afslutningsvis stillede alle gæsterne op til et gruppefoto foran MEC, inden turen gik videre mod Kbh. Kim Finsen, som er frivillig på MEC, har ageret fotograf.

Positive Nyheder får stadig flere læsere

I oktober 2018 var der 933 besøgende på www.positivenyheder.dk. Et år senere var der besøg fra 1047.

Der er hver søndag 330 mennesker, der får en hilsen med ugens 10 positive nyheder.

Alle kan være med. Man tilmelder sig via kontakt@positivenyheder.dk,

Natur og miljøpulje

Det første år med Agendarådets Natur og Miljøpulje er på vej til at løbe ud. Puljen der er på 50.000 kr skal understøtte borgerdrevne natur og/eller miljøinitiativer. Den sidste gang, der var uddeling, foregik i forbindelse med Agendarådets møde den 5. december.

Her fik Grennessminde 10.000 kr til målrettet naturuddannelse for unge, og Taastrup Have 3902 kr. til at etablere insektvenlige blomsterbede.

Inden da har Agendarådet delt 5000 kr ud til Miljø- og EnergiCentrets initiativ med biotopia i Hakkemosen, Skolehaver i Charlotteager og Stop spild af Mad i Cafe Paraplyen.

Ungeklimaråd

'Skal vi have et ungeklimaråd i Høje-Taastrup kommune?'. Det er spørgsmålet der stilles i forbindelse med et arrangement, som FGU-skolen i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening holder i sidste del af februar (datoen er ikke fastlagt endnu). Ved den lejlighed kommer formanden for ungeklimarådet i Sønderborg, Ellen Myhrmann, og fortæller om deres erfaringer.

Nye toner på MEC

Tina har ansøgt Roskilde Fonden om midler til at starte et nyt initiativ i MEC 2020. Hun vil oprette/iværksætte et bæredygtigt sy-værksted for unge danske og etniske piger i alderen 17-29, der skal sy bæredygtige produkter i form af stofnet, hygiejnebind i stof til Ulande, Bee Wraps o.lign. Ideerne er på tegnebrættet, men det kræver en større donation. Ansøgningen er sendt afsted og der går nu 2 mdr. inden MEC får svar.

Grøn Salon i den store verden

v/ Johan Galster

Grøn Salon har som sit store mål, at al farlig kemi bliver afskaffet, men specifikt arbejder Grøn Salon med kemien i kosmetik og i frisørfaget. Herved har vi i 15 år bidraget til et bedre kemisk arbejdsmiljø for frisører og mindsket belastningen for deres kunder og i miljøet. Der er ca. 75 Grønne Saloner i verden, flest i Skandinavien, men også en i Peru, en i Australien og en i Holland.

En vigtig del af Grøn Salons virke er information, som blandt andet formidles gennem Grøn Salons kurser, som alle Grøn Salon-frisører skal deltage på. Siden september har Grøn Salon holdt kursus i Oslo og København for i alt 24 deltagere, hvor de danske deltagere har været i ubetinget mindretal: blandt andet var der 10 deltagere fra Norge, 6 fra Sverige, 1 fra Holland og 2 fra Japan.

Grøn Salon i Japan

Ja, du læste rigtigt: Der er en frisør i Japan, som er fast besluttet på at blive certificeret som Grøn Salon og at være den første certificerede Grøn Salon-frisør i Asien. Japansk kosmetiklovgivning er ringe, og forbrugere og frisører aner tilsyneladende intet om, hvilke stoffer de bruger og om risikoen ved dem. Frisørens mål er, at der skal komme flere Grønne Saloner i Japan. Indtil videre har vi konstateret det store problem, at det er svært (umuligt?) at skaffe de Grøn Salon-godkendte hårfarver i Japan.

Veganeraftner i "Moems"

Som I ved, måtte vi stoppe veganeraftnerne i Cafe Paraplyen, fordi der var for få frivillige madlavere. Det var ikke manglende interesse for at spise mad uden kød, der stoppede det.

Derfor har vi søgt at få lavet en aftale med en restaurant, der turde binde an med at afholde et arrangement 1 gang om måneden og udelukkende at servere vegansk mad, for gæsterne.

Det er nu lykkedes, idet indehaveren af restaurant Moems i Hedehusene, Lisbeth Holm Benattia, har indvilget i, at samarbejde med os og lave god mad, som hun ikke tjener ret meget på.

Derfor opfordrer vi alle venner af veganeraftnerne i Paraplyen til at møde op og nyde maden. Her vil der være en vegansk hovedret, som koster 99,- kr., og der vil være mulighed for at købe kaffe og kage særskilt.

Næste gang tirsdag den 28. januar, torsdag den 20. februar og onsdag den 18. marts - alle gange kl. 18-19.

Får vi en god start, er Lisbeth indforstået med, at der afholdes veganeraften en gang om måneden.

Moems er let at komme til da det ligger lige ved Hedehusene station. **Tilmelding senest dagen før ved betaling via mobile-pay på 29202641 (Benattia),**

Den særlige atmosfære i Moems kan opleves, når der er veganeraftner.

Meget mindre spild i hverdagen.

Høje Taastrup
Boulevard 41
2630 Taastrup

Åbent hver dag
kl. 7-21

Årets bæredygtige julegave -køb den på MEC

MEC forhandler "Bogen om permakultur"

Bogen om Permakultur giver en klar, let forståelig og opdateret introduktion til begrebet, visionen og den praktiske anvendelse af permakultur:

"Permakultur er en helhedstankegang, der giver de teknikker og redskaber, der skal til for at genopbygge naturressourcerne og bremse de klimaforandringer, som allerede er godt på vej til at nedbryde vores naturgrundlag og kaste verden ud i en uoverskuelig og katastrofal situation. Permakultur giver det nødvendige modspil.

Med permakultur kan vi i løbet af en forholdsvis kort årrække opnå en CO2 neutral livsstil og endda nå frem til en livsstil, der direkte modvirker klimaforandringerne ved at lagre kulstof."

Bogen begrundes nødvendigheden af permakultur og kommer hele vejen rundt med konkrete løsninger til:

- skovhaver og højbedsdyrkning
  - skovlandbrug og dyrehold,
  - holistisk afgræsning og permakulturel korndyrkning
  - kulstoflagrende lavenergihuse af lokale materialer
  - lokale energiløsninger
  - akvakultur og spildevandsrensning
  - land-by netværk
- og meget mere så vi kan handle i praksis.

Alt sammen understøttet af fotos fra mere end 60 permakultur projekter i Skandinavien.

Bogens forfattere er centralt placeret i den skandinaviske permakultur bevægelse og har 20 års erfaring med anvendelse og udvikling af permakultur i praksis. De har fra starten redigeret det nordiske Tidsskrift om Permakultur.

Bogen sælges allerede nu på MEC, til en pris af 188,- kroner.

God dialog om kernekraft som en fremtidig energikilde

MECs formand og næstformand i Vedvarende Energi Mads Peter Schreiber var opponent da Alternativet havde inviteret en tilhænger af atomkraft version 2.0.

Der var tale om en god dialog, hvor man lyttede til hinanden, da Alternativet den 8. oktober havde indkaldt til et offentligt møde: Er atomkraft en del af klimaløsningen. I alt 22 mennesker mødte op og deltog i - eller lyttede til—en god dialog mellem Ask Løvschall-Jensen fra kernekraftvirksomheden Seaborg. MECs formand lagde for og havde flere kvalificerede indvendinger og spørgsmål.

Der var dog ikke tale om stærke fronter, der var trukket op. Ask gav klart udtryk for et ønske om at den vedvarende energi må blive stærkt udbygget i de kommende år. Der var enighed om at hovedmodstanderen er den fossile industri, der stadig leverer langt hovedparten af energien.

Anlæg på parcelhusstørrelse

Seaborgs teknologi er baseret på fluorsalte som bærer af uranbrændsel og thorium. Det har således en markant kortere halveringstid på 30 år og vil være fri for stråling efter 300 år, hvor traditionel atomkraft først vil være fri for stråling efter 300.000 år. Affaldsmængden pr energienhed vil være markant mindre og der er ingen risiko for at udsivende dampe vil kunne spredes med vinden.

Der er heller ikke risiko for at brændslet vil kunne blive brugt til terrorformål.

De arbejder for små anlæg på størrelse med et parcelhus med mulighed for at forsyne 200.000 husstande med deres energi.

De er stadig i gang med at produktudvikle og først i 2025 vil der kunne etableres et første testanlæg. Tidligst i 2027 vil det være klar til kommerciel brug. Selvom det er i Danmark produktet udvikles vil det ikke være her, der opsættes anlæg. Det er i Fjernøsten som f.eks. Indonesien, Sydkorea og Malaysia, der er i målgruppen for de første anlæg. Områder der i dag udbygger deres energiforsyning på basis af kul.

Skepsis blev mindre

Ask formåede at gøre forsamlingen mindre skeptisk i forhold til udnyttelse af den energi, der er i uran og thorium. Det stod helt klart for hele forsamlingen at indsatsen for klimaet har mange indgange. En af indgangene kunne være et kernekraft-anlæg udviklet af Seaborgs danske entusiaster.

Han sætter fornyet fokus på kommunens indkøbsstrategi

Høje-Taastrup fik i august 2018 en ny indkøbschef. Han hedder Lars Dyreborg-Gunslev og er ikke helt ny i kommunen. Han har før fungeret som erhvervsservicechef indtil han, – fordi konen fik job i New York – valgte at flytte udenlands for en periode. Nu er han tilbage og klar til at se med nye øjne på kommunens indkøbsstrategi:

Fokus på bæredygtighed

- Du kan i dag ikke tale om indkøb uden også at have fokus på miljø og bæredygtighed og de 17 verdensmål. Vi skal som indkøbere sikre de bedste varer til de bedste priser så det skal være godt, og "godt" definerer vi også som miljømæssigt forsvarligt, der hvor det er muligt.

Vores opgave er til en hver tid at følge Byrådets beslutninger ift. miljøhensyn og samfundsansvar, samtidig med at vi følger udviklingen inden for de generelle strømninger, der er på klimaområder. Er der tale om køb af produkter, der er omfattet af svanemærkeordningen, så skal det have svanemærket som f.eks. rengøringsartikler og kontorartikler, og så har vi fokus på at madvarerne i stigende grad har økologimærke.

Høje-Taastrup kommunes indkøbsafdeling indgår i flere netværk med andre kommuner. Der er et Vestegns Indkøbsfællesskab hvor 10 kommuner heriblandt den meget miljøbevidste Albertslund kommune. Så har kommunen også været medunderskriver på en hensigtserklæring i regi af "Partnerskab for grønne Indkøb", hvor en række kommuner samlet opfordrer leverandørerne på markedet til at sikre et større udvalg af miljørigtige produkter indenfor legetøj, kontormøbler, kontorartikler og arbejdsbeklædning.

Endelig er der SKI (Statens og Kommunerne's Indkøbsprogram), hvor langt de fleste kommunerne er tilsluttet, og hvor der også her er et stigende fokus på miljøhensyn.

Centralt contra decentralt

- Jeg er ikke så bekymret, hvorvidt en central indkøbsordning tager initiativet fra skoler og institutioners selvforvaltning. Dog skal de altid benytte de forpligtende indkøbsaftaler, som kommunen har indgået, og dette sikres blandt andet ved at benytte kommunens e-handelssystem.

Men er indkøbet ikke omfattet af en indkøbsaftale, kan de kan købe alt det ind, de vil indenfor deres budgetter, men vi hjælper dem til at sikre, at de langt hen ad vejen kan få de bedste produkter til den bedste pris.

Indkøbsteamet består af i alt fire personer, og vi har indtil videre været på besøg i 60 af kommunens institutioner. Her har de lyttet og vejledt. Det er planlagt, at alle institutioner skal besøges over en 2-årig periode.

Del af bæredygtighedsgruppe

Indkøbsteamet indgår sammen med kommunens øvrige centre i en intern bæredygtighedsgruppe, hvor man mødes ca. en gang om måneden for at afklare bæredygtige initiativer på tværs af centrene – det kunne f.eks. være transportpolitik eller cirkulære tankesæt indenfor nybygninger og renoveringer. Meningen er at man kan give hinanden input og sparre omkring de forskellige nye tiltag. Gruppen er lige blevet formaliseret, og Lars har store forventninger til dette samarbejde.

Lars ser gode muligheder i at skærpe den grønne profil i takt med samfundsudviklingen og de trends, der rører på sig for tiden, og har bl.a. planer om, at skulle mødes med kollegaerne i Gladsaxe, som er den kommune, der er længst fremme i skoene, hvad angår grønne indkøb, og implementering af FN's verdensmål.

Nu skal byggematerialerne genbruges

Byggeriet i Danmark bruger stadig større mængder af råstoffer, som der er knaphed på – og samtidig producerer bygge- og anlægsprojekter enorme mængder byggeaffald og overskudsjord år efter år. Et nyt projekt, som Høje-Taastrup er en del af, skal udvikle metoder og demonstrere værktøjer, der skaber kredsløb, så byggeaffald og overskudsjord bliver til råstoffer, vi kan bruge. Så behøver vi ikke i samme grad grave efter nye råstoffer eller køre overskudsjord langt væk.

Der er tale om et EU-støttet projekt (Horizon 2020) som kaldes City Loops og som udover Høje-Taastrup omfatter Roskilde, Region Hovedstaden, Gate 21, RUC og Bygherreforeningen. Ideen er opstået i Region Hovedstaden og har så inspireret 5 europæiske byer (Apeldoorn (Holland), Bodø (Norge), Mikkeli (Finland), Porto (Portugal) og Sevilla (Spanien) til også at være med.

Spændende perspektiver

Byggegenbruget har store og spændende perspektiver:

Hvert år bruger vi i Danmark cirka 55.000 tons sand, grus og sten til byggeri og anlæg. Det er råstoffer, som vi har for få af. Samtidig producerede byggeprojekter 4,5 millioner tons bygge- og anlægsaffald og 8,3 millioner tons overskudsjord bare i 2017.

- Verden har brug for, at vi i langt højere grad bliver i stand til at kunne genbruge byggeaffald til nye byggerier og dermed spare en masse ressourcer og energi på at skaffe helt nyt sand, grus og sten. Dette projekt vil søge at løse den udfordring. At vi i dag slet ikke er i stand til at genbruge materialer i den grad, vi ønsker det, er en udfordring, der skal løses på tværs – i Danmark og i Europa. Det er derfor dette projekt er vigtigt og rummer en masse potentiale, siger formand for Region Hovedstadens Klimaudvalg, Kim Rockhill. Udfordringen med at genanvende byggematerialer er, at der er rigtig mange forskellige led i sådan et genanvendelses-kredsløb. Det skal sikres, at genanvendelige materialer bevares, når bygninger nedrives, og kvaliteten af materialerne skal testes, så det eksempelvis sikres, at de ikke indeholder farlige stoffer som PCB inden de genbruges.

I Høje-Taastrup er det to seje kvinder, Laura Heron Jessen og Erika Yates, der skal koordinere og binde enderne sammen i projektet der løber til november 2023.

CityLoops-projektet blev skudt i gang den 29. oktober fra byrådssalen i Høje-Taastrup

DN klar til ny sæson

Danmarks Naturfredningsforening (DN) holdt den 5. november årsmøde i Hedehuset i Hedehusene. Ud over bestyrelsen kom tre menige medlemmer. Arrangementet blev indledt af projektkonsulent Lene Madsen fra den nye bydel Nærheden. Hun gennemgik en række af de naturunderstøttende initiativer, som man fastholder, men vedgik også, at kravet om, at den nye by skal give kommercielt overskud, gjorde at de nye boliger presser naturen ganske meget. Hun slog dog fast, at de som projektselskab har et stærkt fokus på, at der skal være tale om en natur og miljømæssig bæredygtig by.

Foredraget blev efterfulgt af foreningens ordinære generalforsamling hvor formanden, Knud Anker Iversen, kunne fortælle om et ganske aktivt år, hvor der bl.a. har været en stor affaldsindsamlingsdag, en række arrangementer i naturen herunder Skt. Hans i Hakkemosen og en høring om Ring 5-motorvejsplanerne.

De opstillede kandidater blev genvalgt. Bestyrelsen består (jfr. Foto) Stig Günther, Lene Bergqvist, Irene Jepsen, Peter Saadbye, Bodil Josephsen, Carsten Vestergaard, Martine Lynderup og Knud Anker Iversen. Finn Lauge-Simonsen var fraværende.

Høring om Hakkemoseskoven

Lørdag den 8. februar mellem 10-13 afholder DN sammen med Friluftsrådet og "Borgere for Hakkemoseskoven" en høring om planerne for en skovrejsning mellem Hakkemosen og Roskildevej.

Borgmester Michael Ziegler har lovet at indlede og sige noget om byrådsflertallets planer med området, Aiah Noack, leder af Naturplanteskolen, vil tale om temaet "sen skov kan være mange ting" og professor Per Gundersen fra Københavns universitet vil sige noget om "Opsamling af CO2 og andre miljøgoder ved bynær skov".

Der er fri adgang, men man kan tilmelde sig via Facebook-gruppen "Borgere for Hakkemoseskoven".

Stop spild af mad - god start

Stop Madspild-initiativet i Taastrup kom ualmindeligt godt fra start. Initiativet, der har afsæt i en kreds af frivillige omkring Værestedet Paraplyen, havde premiere mandag den 4. november.

Vi var meget spændte på, hvor mange der ville dukke op, fortælle Bibi Myrhøj, der er koordinator på projektet. Der kom 28 mennesker, og det var flere end vi havde forventet. Der var en rigtig god stemning, og selv om ikke alle fik lige meget med hjem, fik alle noget, og der var ingen sure miner.

- Flere meldte sig som frivillige, så nu har vi en god start et godt korps af frivillige, der vil kunne bære det igennem. Vi kan dog stadig bruge flere frivillige, understreger hun.

Der vil fremover være udlevering af overskudsmad hver mandag og onsdag kl. 18.30. Bibi Myrhøj benytter også lejligheden til, at sige tak til de virksomheder, der har hjulpet og konstruktivt er gået ind på en aftale, om at reservere overskudsmad til initiativet. Også her vil nye virksomheder og butikker, der ellers må kassere overskudsmad, være velkomne. Værestedet Paraplyen ligger på Kingosvej 24A i Taastrup.

Man skal komme kl. 18.30 og så får man et nummer - og mens man venter er der frisk kaffe og te på kanden.

Her ser man en god del af de frivillige, der står bag "Stop Spild af Mad på Paraplyen. Det er Bibi Myrhøj i midten i den gule trøje.

Cyklen er en vigtig del af integrationen

I Danmark tager vi det for givet, at alle kan cykle. Sådan er det ikke – især er der flere kvinder med indvandrerbaggrund – der ikke kan.

Hver lørdag mellem kl. 10-30 og 12.00 sker der noget godt ved Ole Rømerskolen (tidl. Gadehaveskolen). Her får op til 10 kvinder med indvandrerbaggrund træning i at cykle. Det er den lokale Røde Kors gruppe, der står bag. Gruppen tæller syv frivillige, der på skift hjælper til.

Det er Merete Barsted, der er koordinator. Hun fortæller:

"Træningen er individuel. Vi tager udgangspunkt i, hvad den enkelte kan, når de kommer. De allerfleste har aldrig lært at cykle, og nogle har kun cyklet lidt, men vil gerne have noget genoptræning i trygge omgivelser.

Balancen først

Det første er at træne balancen ved at 'padle' sig frem med fødderne på jorden - de fleste kan allerede ved slutningen af første gang slippe jordforbindelsen og cykle med pedalerne.

De efterfølgende skridt er: træne bremsning med pedaler og med håndbremse, cykle hurtigere og bruge forskellige gear, slippe styret med én hånd, gøre tegn med arm (stop, til venstre, til højre), lære grundlæggende færdselsregler for cykling, træne grundlæggende færdselsregler på cykelbanen, cykelture på cykelstierne omkring skolen med en frivillig, og endelig cykelture på veje.

Vi har anvendt Cyklistforbundets dokument 'Lær at cykle som voksen' som inspiration.

Vi gør en forskel i andre menneskers liv.

Jobcentret anbefaler

Nogle er 'sendt' til cykling af jobcentret, så de ville kunne bestride et job som hjemmehjælper. Andre er sendt af familien, der synes de skal lære at cykle. Vi har ikke fulgt op på, hvordan det er gået kursisterne, efter at de har været på kursus - så jeg kan ikke komme med gode eksempler. Der er dog et eksempel her fra efteråret, hvor en kursist ikke havde cyklet i mange år, vistnok fordi hun havde haft et uheld. Efter 4 gange på kursus meldte hun glad, at hun nu turde cykle selv igen og derfor ikke behøvede komme mere.

I øvrigt er kursisterne meget glade, når de træner cykling sammen med andre om lørdagen og hygger sig med en kop kaffe og en småkage. Også deres børn og ægtefæller møder tit op.

Ønsker man at være en del af cykel-læringsfællesskabet kan man kontakte

Merete Barstad på mail
mbars@outlook.dk eller på telefon 615 502 34.

Børnecykler til udlån

Lokalafdelingen af Cyklistforbundet har købt 10 cykler i børnestørrelse, som daginstitutioner i kommunen kan gøre brug af, hvis de vil lege cykling ind i børnene.

Ønsker man at gøre brug af denne mulighed, kan man kontakte formanden på mail :

Christina.saadbye@gmail.com.

Cykellegebane indvies

Lørdag den 14. december kl. 13-15

indvies den nye cykellegebane der er placeret ved Ole Rømer-Skolen. Borgmester Michael Ziegler og Cyklist Forbundets direktør, Klaus Bondam, klipper snoren og prøvecykler banen.

Årsmøde i Cyklistforbundet

Tirsdag den 25. februar kl. 17.30 vil

der være årsmøde i Cyklistforbundet Vestegnen. Arrangementet starter med, at seniorprojektleder Charlotte Haurlev fra Gate 21 vil fortælle om hvordan kommuner kan bakke cyklismen op.

Mødet foregår på VUC, Gymnasievej 10 i Albertslund.

Bom-passage

Cyklistforbundet på Vestegnen samler nu på eksempler på bomme, som har en for snæver passage. Altså passager, der er så snævre, at en Christiania-cykel, en cykel rickshaw, en cykelanhænger o.l. ikke kan passere.

Cykelvenligt nyt rådhus

Cyklistforbundet er meget opmærksom på, i hvor stort et omfang, der i det kommende nye rådhus tages hensyn til, at brugere og ikke mindst medarbejdere vil blive opmuntret til at tage cyklen til og fra Rådhuset. Det gælder f.eks. gode overdækkede parkeringsforhold tæt ved personaleindgang, fine bade- og omklædningsforhold. Der er sendt en række forslag, og man afventer svar fra planlæggerne.

v/Knud Anker

Taastrup Helsekost

Naturlægemidler
Økologisk makeup og kropspøje
Økologisk fødevarer
Glutenfri og laktosefri fødevarer

Bytteservice + bonuskort
Udbringning af varer

Taastrup Hovedgade 82, tlf. 43 52 23 24

Åbent dagligt kl. 10.00 - 17.30 , Lørdag kl. 10.00 - 14.00

Husk vores bonuskort: få et stempel for hver gang du køber for 300 kr.

10 x stempel giver gratis varer for 200 kr.

www.taastruphelsekost.dk

Hvem møder du i Miljø- og EnergiCentret

Nedenfor viser vi en øjeblikkelig status for, hvem du vil kunne møde i Miljø- og EnergiCentret i ugens løb.

Navn	funktion	Hvornår er de her?
Tina Faber	Daglig ledelse, grøn guide-arbejde	Alle dage
Heidi Ammitzbøll	Regnskabsansvarlig, kundeservice og forefaldende adm. opgaver.	Tirsdag, onsdag og fredag
Ena Kløverhøj	Diverse kontor og service	Kl. 9-13 undtagen tirsdag og onsdag
Kirsten Jørgensen	Hjælper til i pakkeshop og går til hån- de	Typisk onsdag - ellers efter aftale
Solveig Hansen	Frivillig i pakkeshop (sygemeldt i øje- blikket)	Alle dage undtagen onsdag
Kim Finsen	Frivillig i pakkeshop, på forkontor og alt-mulig mand. En mand med mange kasketter.	Mandag og tirsdag mellem 13-18
Jan Larsen	Diverse forefaldende arbejde	Mandag, onsdag og fredag kl. 10.00- 12.00
Mogens Jørgensen	Lukkevagt	Torsdag kl. 13-18
Vesla Andreassen	Lukkevagt	Mandag kl. 13-18
Knud Anker Iversen	"Konsulent"	Når Tina ringer
Ellen Sassersen	Kundeservice, passe pakkeshop, ta- ge imod besøgende o.l.	Onsdage kl. 9-12
Alice Kisum	Telefon, pakkeshop, og kundeservice	Mandag 9.30-13
Suzanne Frantzen	Pakkeshop, ad hoc opgaver og kun- deservice	Tirsdag 13-18

Værkstedet

Navn	Funktion	Hvornår er de her?
Ejner Stutemeyer	Ansvar for værkstedsdrift	Man.13-18, -ons kl. 12-15, fre. kl. 10- 13.30
Michael Stenander	PC-reparation + IT-hjemmeservice	Tirsdag og torsdag kl. 11-16
John Pallesen	Symaskinereparation	En gang om ugen ca.
Faruk Bygmeti	Symaskinereparation	Mest om lørdagen
Christophpher Lindebjerg	PC-reparation	Tirsdag og torsdag kl. 11-16
Jens Ole Gregersen	Elektronikreparation	Hver mandag kl. 12-16, og fredag 11- 13
Torsten Michaelis	Elektronikreparation	Onsdag og torsdag kl. 12-15
Arne Hede Jørgensen	Elektronikreparation	mandag kl. 12-17
Hans Jespersen	Elektronikreparation, energivejledning	Onsdag kl. 13-17
Jørgen Gregersen	Elektronikreparation	Mandag 10-15
Allan Tang Petersen	Elektronik og IT	Mandage 10-15
Aage Andersen		Ind i mellem

MECs bestyrelse, der har det overordnede ansvar for foreningen, mødes 10 gange årligt. Bestyrelsen består af Mads Peter Schreiber (formand), Bodil Josephsen (næstformand), Ole Heding (kasserer), Ejner Stutemeyer, Karsten Jacobsen, Mogens Jørgensen og Kim Finsen. Martin Brøndsager, Bjarne Bertelsen, og Jens Klarskov er suppleanter.

HVAD SKER I OG OMKRING MILJØ- OG ENERGICENTRET I december 2019– marts 2020

Lørdag den 14.12. kl. 13-15: Indvielse af cykellegebane ved Ole Rømer-Skolen.

Søndag den 22/12
holder vi åbent for PostNordpakker mellem 10-14.
27.– 28./12 og 30.12.
MEC holder åbent.

Lørdag den 4.1. 2020 kl. 14-15:
Nytårstaffel i MEC.

Torsdag den 16.1. 2020. kl. 10-15: Udflugt for frivillige i værkstedet til Mændenes Værested på Stevns.

Lørdag den 25.1.20
Åben reparationscafé i MEC mellem 11-14.

Tirsdag den 28.1.20 mellem 18-19.
Veganeraften på Moems i Hedehusene

Torsdag den 20.2.20 mellem 18-19
Veganeraften på Moems i Hedehusene.

Tirsdag den 25.2. 20 kl. 17.30: Årsmøde i Cyklistforbundet med indlæg om, hvad kommunerne kan gøre for at fremme cyklisme.
VUC, Gymnasievej 10, 2620

Generalforsamling MEC 2020 forventes at være i slutningen af marts måned 2020. Den endelige dato meldes ud i starten af 2020.

Miljø- og EnergiCentret ligger på Høje Taastrup Boulevard 54.

Der er åbent dagligt kl. 9.00 – 18.00, dog 9.00-17.00 om fredagen.
lørdag kl. 10.00 – 14.00

Miljø- og EnergiCentret er en forening, hvor formålet er at understøtte en bæredygtig hverdag på et økologisk forsvarligt grundlag.

Ud over for medlemmernes kontingenter og indtægter i centret, drives foreningen ved deltagelse i diverse projekter, via støtte fra en række samarbejdspartnere, som Høje-Taastrup Fjernvarme, og HTK - samt ved at løse konkrete miljøopgaver for kommunen og via pakke-shop.

Som MEC-medlem (300 kr.) får du 20% rabat på arbejds løn pr. reparation. Dog ikke på reservedelene.

Der er altid gratis kaffe på kanden til medlemmer - også til støttemedlemmer.

MEC-INTERN

Alle medlemmer kan hver uge - gratis - modtage MEC-intern.
Det er en ugentlig opdatering over, hvad der sker i og omkring MEC af stort og småt.

Tilmelding sker via mec@mec-ht.dk

